

I N N B E R E T N I N G

om befaring på Tandberg, gnr. 38, Norderhov p.,
Ringerike k., Buskerud.

Onsdag 8/11-1972 var undertegnede på befaring i forbindelse med nydyrkningsplanene på "Kalveløkka". Området var nå ryddet for kvist og kvisten brent. Vegetasjonen var lav, og fortidsminnene kom klart frem. På brinken mot syd ligger i vestlige del av feltet, en liten grav med voll foran, som antagelig er relativt nytt militært anlegg. Nær det sydøstre hjørne av feltet, på brinken, ligger en stor, rund jordhaug, som etter all sannsynlighet må være en gravhaug. Den er kraftig utgravet i midten. Fra søndre del av haugen går en lav voll i bue mot vest, relativt parallell med brinken. På baksiden har den en grav med 3 tverrvoller som deler graven i seksjoner. I graven ligger en del moderne søppel og litt åkerstein. Rett N-NØ for den store haugen ligger en vid, flat rundhaug med fotgrøft. Det virker som toppen er avflatet. N for disse to haugene ligger den delen av anlegget som opprinnelig ble karakterisert som en middelalder-motte (av P. Simonsen & Vibe-Müller). Anlegget består av en firkantet, ganske dyp grav med voller rundt på N-, Ø- og S-siden og litt på V-siden. Denne graven står ved en stikkgrav i NV. hjørne i forbindelse med en sumpig fordypning lenger NV på feltet. Sentralt i graven ligger en firkantet, høyere voll med en fordypning i midten. Dette anlegget kan være en stor gravhaug som sekundært er omdannet til et forsvarsanlegg, som man foreløpig må si er av uviss alder.

Fremdriftsplan for saken videre;

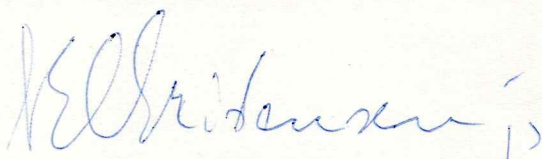
A. Får flyfotografert området, dels loddfoto (fotovingen Rygge ?), dels skråfoto, (Ragnar Utne.)

B. Skikkelig kartlegging og prøvegraving, våren 1973.

Resultatet av prøvegravningen vil bli avgjørende for anleggets videre skjebne. Moen er innstilt på å la det hele ligge hvis det er vesentlige fornminner, og de to gravhaugene må i alle fall ligge. Moen er imidlertid interessert i å få slettet forsvarsanleggene dersom de er fra nyere tid.

Etter min mening bør anlegget bevares, uansett alder, dersom det er mulig.

Oslo, 18. desember 1972.

Arne Emil Christensen jr.

opphlebes

Edografier an Habodans -
Lungen & N. Hole

fra S. Edc 173 C 8/4-72

3

KODAK

SAFETY FILM

4

C

KODAK

SAFETY FILM

120

KODAK

SAFETY FILM

5

D

6

7E

15. desember 1972.

EM/VM

Forsvarskommando Sør-Norge
Oslo-Mil, Holmenkollen
Oslo 1.

Søknad om flyfotografering av fornminner på Tanberg,
Norderhov, Buskerud.

På gården Tanberg er det registrert flere fornminnefelt. Ett av disse er svært vanskelig å bedømme på vanlig måte, fra bakken. To gravhauger her synes sikre, men i tillegg er det en rekke voller og grøfter som enten kan være skadete fornminner eller et middelalderkastell.

./.
Vår henvendelse gjelder en forespørsel om mulighetene for at Flyvingen på Rygge kan foreta en flyfotografering av det aktuelle området (se vedlagte kartutsnitt). Vi har tidligere fått foretatt slik fotografering i forbindelse med øvelsesflyving.

Fotograferingen må foretas fra lav høyde, om høsten eller våren når trærne er bare og den øvrige vegetasjon er minimal, og med lavt sollys.

Det aktuelle området er nylig ryddet for skog. Terrenget er flatt. Noreledningen går like nord for området. Området ligger ca. 1400 m N til NNØ for Norderhov kirke.

Vi håper De kan være oss behjelpelig med å få utført dette oppdraget så snart som mulig.

Arne Skjølsvold
underbestyrer

Egil Mikkelsen

APID SØR-NORGE
RYGGE FLYSTASJON

retur AB

Vår ref:

M/7/73/B/Rygge/KN/EK/

Tidl ref:

RYGGE, 21 februar 1973
1590 Rygge flystasjon
Tlf Moss 5 35 20

Universitetets oldsaksamling
Fredriksgt 2
Oslo 1

m/vedlegg

Gjenpart
Forsvarskommando Sør-Norge

u/vedlegg

OVERSENDELSE AV LUFTFOTOGRAFIER

Under henvisning til skriv fra Universitetets
oldsaksamling av 15/12-72 samt til FKS AC 274
oversendes 4 kopier av fly:

./.

sortie 15809S neg nr 001 og neg nr 002
samt to kopier av forstørrelse fra neg nr 001.

Hvis det er behov for ytterligere kopier, ber
en om at det blir bestilt pr omgående, da
filmen ellers vil bli makulert.

K Nanseth
Løytnant
Sjef APID/S

Vedlegg:

26. februar 1973.

ABC/VM

Løytnant K. Nanseth
Apid Sør-Norge
1590 Rygge flystasjon.

Universitetets Oldsaksamling vil med dette få takke for de tilsendte flyfotografier av fornminnene på Tanberg, Ringerike. Bildene var av udmerket kvalitet og vil være til stor hjelp i vårt videre arbeide med fornminnefeltet.

Erfaringsmessig kan skjulte terreng-detalljer, som f.eks. gjenfylte grøfter komme meget klart frem på flyfotografier tatt om våren før gresset spirer. Det ville være av stor interesse å få tatt et par slike bilder dersom det kan innpasses i Deres treningsoppdrag. Vi vil eventuelt komme tilbake til saken når vegetasjonsbildet er riktig.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

26.februar 1973.

AEC/VM

Gårdbruker Karl August Mohn
Tanberg gård
3460 Norderhov.

Vedlagt oversendes et sett av de flyfotografier som Flyvingen på Rygge har tatt for oss. Jeg vil forsøke å få tatt flere fotografier til våren, i håp om at enda flere detaljer skal komme frem.

En mindre prøvegravning i området er satt opp på Oldsaksamlingens program for sommeren 1973.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.

Bilag.

TANBERG GÅRD
CARL AUGUST MOHN
TLF. 35213

Norderhov
Bush

Bush

574/75

3460 Norderhov,

24 februar 1975.

Anne Emil Christensen jr.
Oldboakøen Leugen.

Takk for brev med deivore bilag. Så vill
jeg kan skjønne nå det våpenet som i sin tid ble funnet
her være en eksportør fra 1670-80. Vel beilighet skal
jeg ke nærmere på den.

Den jirnbaken som vi hadde kunne være en gammel
baks, og som kanskje bare er et fotojirn av yngre dato,
kan du bare taote, hvis du er sikker.

Øllers er jeg adskillig mere interessert i å få
vite hva det bli til på Kolve Løkke - der du hadde en
utgraving for et par år siden. Kan det dyrkes og
eventuelt med hvilken begrensning.

Hilken

Carl August Mohn.

Top Ark

6. september 1976.

Herr Carl August Mohn
3460 Norderhov

Viser til telefonsamtale d.d. og oversender Dem med dette kopier av vår registrering av området "Kalveløkka" hvor der er registrert to gravhauger. Som det fremgår av registreringen må den andre haugen som De etterlyste ligge ca 2,5 m østenfor den mest markerte haugen. Det nevnes som en mulighet at disse haugene kan ha mulige sammenhenger med vollene, men så lenge disse er registrert som hauger hvilket synes bekreftet ved senere besøk på stedet, er de fremdeles fredet i henhold til fornminneloven.

Dette er de opplysninger jeg har kunnet finne i vårt topografiske arkiv og jeg håper at det skal være tilstrekkelig i sakens anledning

Med vennlig hilsen

For Førstekonservator A.E.
Christensen

Geir Helgen
konservator

7.mars 1975.

AEC/VM Jnr. 517/75.

Herr Carl August Mohn
Tanberg Gård
3460 NORDERHOV.

Takk for brev av 27/2 d.å. Jernbeslaget er makulert.

Når det gjelder Kalveløkka, så viste jo gravingen i vollenlegget at det ikke er gammelt nok til å være "vårt bord," selv om de to gravhaugene er det. Vollenlegget er så vidt jeg kan skjønne helt unikt og absolutt bevaringsverdig, men utspillet ligger nå hos Riksantikvaren. Jeg har ringt i dag og minnet dem på saken, så du får forhåpentlig reaksjon snart. Saken sorterer under førsteantikvar Ina Backer.

Beste hilsen

Arne Emil Christensen jr.